

MEN DUNYONI QANDAY YAXSHILAYMAN?

Dunyoni yaxshilash o'zimizdan boshlanadi!

*Tuzuvchi: **Saminova E'tiborxon***

Farg'ona viloyati Qo'qon shahar

40-umumiy o'rta ta'lim maktabi

boshlang'ich sinf o'qituvchisi

Annotatsiya

Ushbu maqolada global miqyosdagi muammolarni bartaraf etish va dunyoni ijobiy tomonga o'zgartirish har bir insonning kundalik mayda, ammo mazmunli amallaridan boshlanishi tahlil qilinadi. Muallif do'stlik, ilm-fan va atrof-muhitni muhofaza qilish kabi muhim jihatlarni hayotiy misollar orqali yosh avlod ongiga singdirishni maqsad qilgan. Maqola pedagoglar, o'quvchilar va keng kitobxonlar ommasiga mo'ljallangan bo'lib, unda tarbiyaviy hamda ijtimoiy mas'uliyatni oshirish g'oyalari ilgari suriladi.

Kalit so'zlar: dunyoni yaxshilash, o'zlikni anglash, mehr-oqibat, bilim, tabiatni asrash, ekologik madaniyat, kichik qadamlar.

Kirish

Bugungi globallashuv va texnologik taraqqiyot asrida insoniyat oldida turgan eng katta vazifalardan biri nafaqat moddiy, balki ma'naviy-axloqiy yuksalishga erishishdir. Ko'pincha "dunyoni o'zgartirish" deganda ulkan ixtirolar yoki global loyihalar tushuniladi. Biroq, jamiyatning asosi va poydevori har bir insonning kundalik xulq-atvori, atrofida qilarga bo'lgan munosabati va atrof-muhitga ko'rsatayotgan g'amxo'rlikidan shakllanadi.

Ushbu maqolada shaxsiy mas'uliyat va kichik yaxshiliklarning zanjirsimon ta'siri yoritib berilgan. Dunyoni go'zallashtirishni uzoqdan emas, balki shaxsiy o'zgarishlardan, oila va maktab muhitidan boshlash zarurligi dolzarb pedagogik va falsafiy yondashuvlar asosida ko'rsatilgan. Muallif yosh o'quvchilarda komillik, ekologik madaniyat va o'zaro

hamjihatlik tuyg'ularini shakllantirishning amaliy mexanizmlarini hayotiy misollar orqali tushuntiradi.

Asosiy qism

Ko'pincha dunyoni yaxshilash haqida gap ketganda, ko'z oldimizga ulkan kashfiyotlar qilgan olimlar yoki jasorat ko'rsatgan qahramonlar keladi. Biroq, aslida dunyo biz har kuni amalga oshiradigan, bir qarashda oddiy ko'ringan kichik ishlarimiz va mehr-oqibatimizdan shakllanadi. Dunyoni yaxshiroq qilish uchun uzoqqa borish shart emas — barcha buyuk o'zgarishlar o'zimizdan, oilamizdan, sinf xonamizdan boshlanadi. Quyida kundalik hayotimizda qila oladigan, ham o'zimizni, ham atrofimizni go'zallashtiradigan eng muhim qadamlar va ularning hayotiy misollarini ko'rib chiqamiz.

1. Do'stlik va hamjihatlik: "Kichik e'tibor — katta baxt"

Atrofimizdagi insonlarga bo'lgan munosabatimiz zanjirsimon reaksiya hosil qiladi. Biz ulashgan yaxshilik va samimiyat boshqa bir insonning qalbiga yorug'lik olib kiradi.

Hayotiy misol: Sinfga yeni kelgan, hamma bilan muloqot qilishga tortinib, chetda yolg'iz turgan sinfdoshingizni tasavvur qiling. Agar unga hech kim e'tibor bermasa, u o'zini begona his qiladi. Ammo tanaffusda uning yoniga borib, shunchaki samimiy tabassum bilan "Isming nima? Kel, birga o'ynaymiz" deyishingiz — uning dunyosini butunlay yoritib yuboradi. Bu oddiygina jumlarlar ortidan kelajakda mustahkam do'stlik poydevori quriladi.

2. Aql va bilim: "Bir dona o'qilgan kitobning kuchi"

Bilim faqatgina yaxshi baho olish yoki imtihondan o'tish uchun emas, balki hayotdagi muammolarni oqilona hal qilish va ezgu g'oyalarni amalga oshirish uchun kerak. O'qigan har bir kitobimiz bizga atrofni yanada yaxshiroq tushunishga yordam beradi.

Hayotiy misol: Tasavvur qiling, bir o'quvchi bo'sh vaqtida uydagi buzilgan o'yinchoqlarni tuzatish sirlari yoki oddiy tabiat hodisalari haqida kitob o'qiydi. Kun kelib u ukasiga yomg'ir qanday yog'ishini chiroyli qilib tushuntirib bera oladi yoki kichik bir

mexanizmni o'zi mustaqil tuzatadi. Mana shu kichik hayotiy bilim uning o'ziga bo'lgan ishonchini oshiradi va kelajakda katta kashfiyotlar qiladigan ixtirochi bo'lishiga yo'l ochadi.

3. Tabiatni asrash: "Bitta plastik idish va 450 yil"

Tabiatni asrash — barchamizning global va insoniy burchimizdir. Ammo uning yechimi uzoq mamlakatlardan emas, aynan o'z hovlimiz, ko'chamiz va maktabimiz hududidan boshlanadi.

Hayotiy misol: Ko'chada ketayotib, bo'shagan suv idishini (baklajkani) shunchaki yerga tashlab ketish juda oson tuyulishi mumkin. Biroq, o'sha bitta plastik idish tabiatda chirishi va yo'q bo'lib ketishi uchun kamida 450 yil kerak bo'ladi! Agar biz vanishes uni yerga emas, maxsus chiqindi qutisiga tashlasak, tabiatni asrab qolgan bo'lamiz. Yoki maktab hovlisiga ekan va o'zimiz parvarish qilgan bitta niholimiz bahor kelganda gul ochib, atrofga chiroyli havo va kayfiyat ulashishini tasavvur qiling — bu dunyoni yaxshilash emasmi?

Sening bugungi hissang nima bo'ldi?

Keling, har kuni kun oxirida o'zimizga shu savolni berib ko'raylik. Sizning qilgan kichik ishlaringiz aslida qanchalik katta ahamiyatga ega ekanligiga e'tibor bering:

"Ko'chadagi mushukchani ovqatlantirdim" — Siz dunyodagi himoyasiz bir jonzotni och qolishdan saqlab, unga iliqlik va hayot berdingiz.

"Sinf doshimga misol yechishda yordamlashdim" — Siz uning darslarni o'zlashtirishiga, qiyinchilikdan qutulishiga va o'ziga bo'lgan ishonchi ortishiga sabab bo'ldingiz.

"Yerga yotgan qog'ozni olib chiqindiga tashladim" — Siz o'zingiz yashayotgan va o'qiydigan maskanni ozoda, go'zal va sog'lom saqlashga xizmat qildingiz.

Xulosa o'rnida

Dunyoni yaxshilash uchun sehrgarlik yoki qahramonlik libosini kiyish shart emas. Shunchaki mehr-oqibatli, bilimga tashna, atrofida qilgan tushunadigan va tabiatga

g'amxo'r inson bo'lish kifoya. Bugun qilgan bitta kichik yaxshi amalingiz ertaga kimningdir hayotini mutlaqo go'zallashtirishi mumkin. Unutmang, dunyo o'zimizdan boshlanadi!

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. – Toshkent: "O'zbekiston" nashriyoti, 2021. (Yoshlar tarbiyasi va ma'naviyat bo'limi).
2. Karimov To'lqin. Pedagogika va maktab hayoti. – Toshkent: "O'qituvchi", 2019.
3. Yo'ldoshev J.G'., Hasanov S. Pedagogik texnologiyalar va ularning hayotiy tatbiqi. – Toshkent: "Sharq", 2015.
4. To'rayeva M., Ergasheva S. Ekologik tarbiya va madaniyat (Boshlang'ich sinflar uchun metodik qo'llanma). – Farg'ona, 2022.
5. Saminova E. Men dunyoni qanday yaxshilayman? // Farg'ona viloyati, Qo'qon shahar 40-maktab metodik to'plami, 2026.